

РЕЦЕНЗИЯ

На представен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по докторска програма „Икономика и управление /индустрия/“

От: проф. д-р Румяна Николаева Нейкова, научна специалност „Икономика и управление“. ВУЗФ - София

Основание за представяне на рецензията: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 809/08.06.2020 на Ректора на Югозападен университет „Неофит Рилски“, гр. Благоевград.

*Автор на дисертационния труд: Атанасиос Леонидас Пардалис
Тема на дисертационния труд: Проблеми на контрола на строителни проекти*

Научен ръководител: доц. д-р Вяра Кюрова

1. Информация за докторанта

Атанасиос Леонидас Пардалис се е обучавал по докторска програма към катедра „Мениджмънт и маркетинг“ при Стопански факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски“, гр. Благоевград. Обучението е осъществено в редовна форма (Заповед 157 /18.05.2015 г.) .

Докторантът е получил магистърска степен по Мениджмънт и технологии от Оупън Юниверсити – Лондон и по Методика за развитие на научноизследователската работа от Университета за приложни науки – Пирея. Той има богат професионален и организационен опит в областта на строителния бранш, заема важни ръководни длъжности, ръководител е на национални и международни проекти, преподава в училището за обучение на гръцката полиция, притежава 13 професионални лицензии, владее английски език.

Индивидуалният план е изпълнен в определените срокове и всички процедури по разкриване на публичната защита са спазени.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Представеният дисертационен труд на тема „Проблеми на контрола на строителни проекти“ е в обем от 179 стандартни текстови страници. Той съдържа увод, изложение в три глави, заключение и литературна справка. При подготовката на дисертацията са използвани 114 литературни източника. В текста са включени 16 таблици и 48 фигури. Към дисертационния труд има приложение в обем от 18 страници, което съдържа 33 таблици. Приложеният списък с използваната научна литература показва добрата осведоменост на докторанта по изследваната проблематика.

Актуалността на темата се определя от водещото значение на строителния отрасъл за развитието на икономиката и произтичащото от този факт значение на контрола върху строителните проекти. В съответствие с тази значимост на отрасъла, докторантът правилно дефинира целта на своята изследователска работа - да се оцени контрола върху строителните проекти, да се идентифицират проблемите и да се разкрият възможностите за създаване на механизъм за тяхното решаване. За постигане на тази цел са дефинирани пет конкретни изследователски задачи. Тяхното решаване е свързано с доказване на изследователската теза, че контролът на строителните проекти е предпоставка за развитието на строителния бизнес, който представлява значителна част от бизнеса в световната, европейската и националната икономика, както и за качествено изпълнение на строителни проекти.

За доказване на поставената цел и дефинираната теза е избран обектът на изследването - проблемите на контрола на строителни проекти, а предметът е определен като разкриване на сегашното състояние на контрола на строителните проекти в Република Гърция.

Цялостната изследователска работа е извършена от докторанта с помощта на подходящ инструментариум. Използвани са методи на анализа, синтеза, емпиричното наблюдение, метод на групировката, метод за индукция и отстраняване, табличен и графичен метод, анкетен метод, метод

за разкриване на структурата, метод на сравнението, метод на експертиза, анализ на съдържанието, интуитивен и систематичен подход. За доброто прецизно графично представяне на резултатите е използван софтуерът MSEXCEL.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Запознаването с дисертационния труд показва, че докторантът е извършил задълбочен анализ на националните и чуждестранни постижения в областта на проблемите на контрола на строителни проекти, както и на реалната практика в Република Гърция, в резултат на което е постигната поставената цел, доказана е дефинираната теза, направени са обобщаващи изводи, заключения и конкретни предложения за подобряване на съществуващата практика.

В първата глава се акцентира върху икономическата и социална значимост на строителния отрасъл за гръцката икономика, което определя важната роля на управлението и контрола на строителните обекти. За целта са изследвани и анализирани публикациите на гръцки и чуждестранни автори. В резултат на извършената дейност, докторантът достига до следните изводи:

- обобщава се, че дейността на строителния отрасъл следва да се разглежда като проектиране и изграждане на строителни обекти с различно предназначение;

- заключава се, че проектите в строителството се изпълняват в условията на три основни ограничения – обхват, време и разходи, съставляващи така наречения проект триъгълник;

- структурират се в две групи факторите, които влияят върху конкурентоспособността и устойчивостта на отрасъла;

- определя се проектния подход, като подходящ за организация на големи взаимносвързани съвкупности от дейности, които имат едно начало и един край;

- изследват се и се обобщават теоретични концепции за класификацията на строителните проекти и на техния жизнен цикъл;

- обобщава се, че разчленяването на работата по строителния проект на отделни процеси позволява по-детайлно да се наблюдава неговото изпълнение и своевременно да се реагира в случай на допускане на отклонения от поставените параметри, касаещи целите, сроковете, разходите и качеството на изпълнението.

Във втората глава са изследвани теоретичните проблеми на контрола на строителните проекти. Въз основа на задълбочен анализ на литературните източници, авторът формулира свои определения и дефиниции, характеризиращи контрола на строителните проекти. Като постижения на докторанта в тази част на дисертацията могат да се посочат следните:

- аргументира се становището, че контролът на строителните проекти е функция на техния мениджмънт и включва действия, които водят до постигане на планираните крайни резултати;

- систематизирани са дефинициите за същността на контрола на строителните проекти и са обобщени неговите основни етапи;

- изследвани са ролята и отговорностите на ръководителя на строителния проект и на контролните органи за създаване на оптимални условия за неговото успешно реализиране;

- направена е аргументирана констатация, че информацията е най-важната предпоставка за успешно контролиране и на тази основа ефективно реализиране на строителния проект

- обосновано е становище, че икономическия контрол трябва да се разглежда като комплекс от три елемента - на разходите, на качеството и на графика на изпълнението.

Третата глава е обобщаваща с конкретен приложен характер. В нея докторантът, на базата на задълбочен аналитичен обзор, разкрива сложността и трудностите при разработането на системата от показатели за анализ и оценка на състоянието на контрола на строителни проекти. Постиженията на автора в третата част на дисертацията са следните:

- систематизиране и обобщаване на вече дефинирани показатели за контрол на строителните проекти и формулиране на авторова система от

22 показателя със съответните аргументи (подчертава се, че тази система е отворена и подлежи на допълване и усъвършенстване според спецификата на проекта);

- анализиране и оценяване на състоянието и резултатите от изследваните предприятия, които реализират строителни проекти на територията на Република Гърция и в чужбина;

- систематизиране и обобщаване на проблемите на контрола в две групи – проблеми, свързани с особеностите на контрола на строителните проекти и проблеми, свързани с профила на заетите лица в строителните предприятия;

- дефиниране на конкретни авторски препоръки за подобряване на контрола на строителните проекти на предприятията от бранша.

В заключението към дисертационния труд се прави систематизиране на извършената изследователска дейност и се очертават насоки за бъдещата дейност на докторанта както следва:

- по-нататъшно задълбочено проучване и изследване на контрола върху строителните проекти;

- подобряване на системата от показатели за анализ и оценка на контрола върху строителните проекти;

- повишаване ролята на контрола за подобряване мениджмънта на строителните предприятия.

4. Оценка на научните и научно-приложните резултати

Споделям посочените от автора приноси в дисертацията. Те отразяват окончателните резултати от самостоятелно извършена от докторанта изследователска работа, но считам, че трябва да се сруктурират в две групи:

- научни, свързани с обогатяването и доразвиването на теоретико-методическите изследвания в гръцката литература за контрола на строителни проекти;

- научно-приложни, свързани с подобряване на практиката на контрола на строителни проекти и подпомагане решенията на действащите мениджъри в строителния бранш в Република Гърция.

В справката за приносите докторантът посочва пет постижения, които са аргументирани и доказани със съответните резултати от извършените изследвания.

Първият принос е свързан с развитието на научните теории и обогатяване на гръцката наука в областта на контрола на строителните проекти. Той е резултат от задълбочения анализ и обобщенито на трудовете на гръцки и чуждестранни автори

Вторият принос има важно значение за разкриване на проблемите на контрола на строителни проекти в Република Гърция и на причините за тях, което е важно условие за правилното им решаване.

Третият принос има методичен характер. Неговото значение се отнася до качеството и съдържанието на показателите за оценяване състоянието на икономическия контрол на строителните проекти в Република Гърция.

Четвъртият принос характеризира резултатите от приложената методика, чрез които са направени анализи и формулирани изводи за състоянието на контрола в строителния бранш в Република Гърция.

Петият принос има конкретен приложен характер, защото се отнася до формулиране на проблеми и предлагане на решения за подобряване на контрола на строителните проекти, основани на обобщенията и систематизацията на резултатите от изследването.

Самооценката на научните приноси отговаря на действителните постижения на докторанта.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

В списъка, приложен към дисертацията са посочени 4 публикации, които отразяват съществени части от дисертационната работа. Считаю, че те са достатъчни, за да се представят идеите на автора пред научната общност и пред мениджърите от строителния бранш.

6. Оценка на автореферата

Представеният автореферат е в обем от 30 стр. Към него е приложена справка за приносите и списък с публикациите по дисертационния труд.

Общата ми оценка е, че авторефератът отразява коректно и прецизно структурата и основните съдържателни моменти от дисертационния труд.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Представеният дисертационен труд свидетелства за докторантура, която е осъществена успешно в съдържателен план в рамките на определения срок. Приносите и резултатите от изследователската работа на докторанта са безспорни, но въпреки това могат да се направят някои препоръки:

- да се разширят собствените коментарии за съществуващите мнения на други специалисти за контрола на строителни проекти;
- при цитирането на различните автори под линия трябва да се посочват заглавията на оригиналния език (има публикации, които в оригинал са на латиница, на кирилица, на гръцки език), но това не личи от представената библиографска справка (всичко е преведено на английски език);
- целесъобразно е използваните литературни източници да се структурират според възприетията структура – книги и монографии, статии, научни доклади, учебни пособия, електронни сайтове ;

Моля докторантаът да отговори на следния въпрос:

Какви трудности могат да се появят при въвеждането на предлаганата от него система за оценяване на контрола на строителни проекти?

Заключение:

Дисертационният труд представлява обстойно теоретико-методологично изследване и обобщаване на постиженията в областта на контрола на строителни проекти в Република Гърция. Той е самостоятелно, завършено научно изследване. Успешно са изпълнени

целите и задачите, правилно са структурирани и интерпретирани резултатите от научното изследване. Дисертационният труд съдържа определени приноси от теоретико – методологичен и практико – приложен характер.

Като рецензент, ясно и категорично заявявам, че дисертационния труд отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и на Правилника за неговото приложение в ЮЗУ „Неофит Рилски“ в гр. Благоевград и предлагам членовете на уважаемото научно жури да подкрепят присъждането на образователната и научна степен „Доктор” по професионално направление „Администрация и управление“ на Атанасиос Леонидас Пардалис.

24 юни 2020

София

Подпис:

(проф. д-р Румяна Нейкова)